

NEPRIATEĽ CIRKVI

Skutky apoštolov 9, 1 – 19:

“¹A Saul ešte vždy zúril proti učeníkom Pánovým, dychtiac po ich vyvraždení. Išiel teda ku veľkňazovi ²a vyžiadal si od neho listy na synagógy v Damasku, aby prívržencov toho učenia, ak tam niektorých nájde, poviazaných priviedol do Jeruzalema, mužov aj ženy. ³Ako šiel a blížil sa k Damasku, ožiarilo ho odrazu svetlo z neba; ⁴padol na zem a počul hlas, ktorý mu vravel: Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ? ⁵A on povedal: Kto si, Pane? Odpovedal mu: Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ. ⁶Ale ťažko sa ti bude spierať ostňu. Trasúc sa a diviac, spytoval sa (Saul): Čo chceš, Pane, aby som činil? Pán odpovedal: Vstaň a choď do mesta a povedia ti, čo máš robiť. ⁷A mužovia, ktorí šli s ním, stáli ako ohromení, lebo počuli síce hlas, ale nevideli nikoho. ⁸Saul teda vstal zo zeme, ale keď otvoril oči, nič nevidel; i vzali ho za ruky a zaviedli do Damasku. ⁹A tri dni nevidel, ani nejedol, ani nepil.

¹⁰A bol v Damasku učeník menom Ananiáš. Tomu povedal Pán vo videní: Ananiáš! A on povedal: Tu som, Pane! ¹¹A Pán mu na to: Vstaň, choď do ulice, ktorá sa volá Rovná, a vyhládaj v dome Júdovom Saula, prímenom Tarzenského; lebo, hľa, modlí sa, ¹²a videl vo videní muža menom Ananiáš, ako vchádza k nemu a kladie ruky na neho, aby zase videl. ¹³Ananiáš odpovedal: Pane, od mnohých som počul o tom mužovi, koľko zlého narobil Tvojim svätým v Jeruzaleme; ¹⁴aj tu má moc od veľkňazov, aby poviazal všetkých, ktorí vzývajú Tvoje meno. ¹⁵Riekol mu Pán: Len choď, lebo on mi je vyvolenou nádobou, aby niesol moje meno pred pohanov, aj pred kráľov a pred synov

izraelských. ¹⁶Lebo ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno. ¹⁷Odišiel teda Ananiáš a vojdúc do toho domu, položil ruky na neho a povedal mu: Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, poslal ma, aby si zase videl a bol naplnený Duchom Svätým. ¹⁸A vtom spadli mu z očí akoby šupiny, zase videl a dal sa pokrstiť. ¹⁹Potom prijal pokrm a zmocnel.”

Na papieri bol svätý Pavol vzorným zloduchom priamo z Hollywoodu. Jeho zdroje a kontakty ho robili dokonalým na vypátranie rodiaceho sa kresťanského hnutia.

Po prvé, je farizej, čo hneď na začiatku znamená, že je vzdelaný, dôsledne nábožensky založený a vo všeobecnosti si užíva rešpekt bežných ľudí, ktorí farizejov považovali za akýsi predvoj strednej triedy proti skorumpovanej chrámovej správe a širšej pohanskej ríši, ktorej Judea bola teraz nedobrovoľnou súčasťou. Farizeji boli tí dobrí; mali v sebe morálku.

Po druhé, Pavol plynule hovorí po grécky, je presiaknutý helenistickou filozofiou, pozná stoikov a platonistov, pohodlne káže na Areopágu v srdci Atén, rodisku demokracie a iných západných hrôz. Jeho schopnosť nielen hovoriť po grécky, ale aj myslieť gréckymi myšlienkami mu otvára všetky možné dvere vrátane väzenských brán.

Po tretie, Pavol je rímsky občan, čo je v tej dobe dosť pozoruhodné, najmä pre Žida. Paulus je rímske meno, čo v hebrejčine je to Šaul. A občianstvo má svoje privilégiá. Napríklad Filipy boli rímskou kolóniou, osadou veteránov na dôchodku; a keď toto mesto zatklo Pavla za vyvolanie rozruchu – za neoprávnený exorcizmus, ktorý narúšal miestnu ekonomiku – dali mu štandardné „ako sa máš“ – bičovanie železnou tyčou. Viete, riadny proces. Ale keď si tí veľkí, drsní vojaci uvedomili, že Pavol je rímsky občan, triasli sa strachom. A aby napravil krivdu, Pavol prinútil sudcov, aby za ním prišli, aby sa mu osobne plazili.

S tým súvisí aj to, že Pavol je bohatý! Ako si myslíte, že stále cestuje po Stredozemnom mori, najprv aby vyvracal cirkvi, a neskôr aby ich zakladal? Naivne si možno niekto hovorí že je výrobca stanov, ale no tak. Výrobcovia stanov nemajú hlboké vzdelanie, ktoré by siahalo od mystiky Merkaby

až po pytagorejskú kozmogonézu. Toto nie je robotník; jeho vrecká sú príliš hlboké. Oveľa pravdepodobnejšie je, že Pavol je vojenský dodávateľ. Jeho rodina dodávala stany vo veľkom meradle a kto potrebuje viac stanov ako mocné rímske légie?

Napokon, Pavol je pravdepodobne Herodovec. Má nejaké spojenie, rodinné alebo iné, s bábkovými kráľmi, ktorých Rím dosadil, aby spravovali rôzne časti Svätej zeme. Z Pavlových vlastných listov vieme, že má príbuzného menom Herodion. A z Jozefových dejín vieme, že Herodes Agrippa mal príbuzného menom Saulus. A úprimne povedané, tieto väzby na hrozný rod Herodesa by absolútne veľa vysvetľovali.

Stručne povedané, prvý veľký zloduch zo Skutkov apoštolov, prvý nepriateľ ranej kresťanskej cirkvi, je bohatý, inteligentný, scestovaný, dobre prepojený, vysoko

**vzdelaný viacjazyčný
rímsky občan s
kráľovskými konexiami a
bezchybným
náboženským
rodokmeňom.**

Pavol je zároveň Riman, Žid a Grék, nohou v každom svete. Stojíme proti renesančnému mužovi dávno pred renesanciou.

Najhoršie zo všetkého je to, že Pavol je presvedčený, že má pravdu; že kresťania nasledujú rúhavého a neúspešného mesiáša; že sú hrozbou pre dobrý a správny poriadok; a že ich odstránenie, vyťahnutie z ich domovov, na súdy, je spravodlivá a svätá práca. Parafrázujúc C. S. Lewisa, zlý človek sa môže nakoniec unaviť krutosťou, ale tí, ktorí nás mučia pre naše vlastné dobro, nás mučia bez konca; pretože to robia so súhlasom svojho svedomia. Pavol bol prítomný keď bol zabitý prvý kresťan – a schvaľoval to.

Medzitým, proti komu všetkému stojí? Proti niektorým rybárom, vyberačovi daní, niekoľkým slobodným ženám? Nemajú šancu. (Alebo skôr, šanca je to jediné, čo majú.)

Takže teraz, keď som vykreslil obraz presne tej hrozby, ktorá je na dosah – ktorej musí čeliť raná Cirkev

– obraciame sa teraz k otázke, ako Boh nakladá s tými, ktorí ohrozujú Jeho ľud. Čo môžeme očakávať od zloducha, akým bol Pavol? Zasiadne ho blesk z čistého neba? Vytrhnú sa mu vnútornosti a vylejú sa z nich červy? Zastaví mu cestu anjel s ohnivým mečom a stne mu hlavu? Ako sa ukázalo, vôbec nič také. Kristus totiž Pavla potrestá tak, že si ho privlastní.

**Áno, Božím trestom za
prenasledovanie
kresťanov je obrátiť
prenasledovateľa,
premeniť ho na to, čo
loví. A to je šialene. To je
spravodlivosť a
milosrdenstvo zároveň.**

Pavol oslepne na ceste do Damasku a počuje Ježišov hlas ako samotný hlas božstva. Myslel si, že slúži Bohu, ale Boh bol v jeho obetiach. Táto slepota však nie je trvalá; táto slepota má liek. A tým liekom je pokračovať do Damasku, kde pokorne prosí o pomoc kresťana, ktorého prišiel zatknúť.

Ach, tá irónia, tá poetická spravodlivosť.

Ale Pavlovo obrátenie však nie je jediné v tomto príbehu. Ježiš hovorí s Ananiášom, jedným z prvých kresťanov, a

hovorí mu, aby Pavla vyhľadal a uzdravil ho zo slepoty. Pavol už vie, že ho má očakávať, pretože to videl vo videní. A Ananiáš pochopiteľne odpovedá: „Počkaj. Počul som o tomto človekovi. Urobil veľké zlo tvojmu ľudu v Jeruzaleme a má moc nás zviazať a odviesť“ Naozaj, kto by chcel uzdraviť svojho nepriateľa, svoju najväčšiu hrozbu, v čase jeho núdze?

Ale Ježiš hovorí Ananiášovi: „On je nástrojom, ktorého som si vyvolil, aby priniesol moje meno pred pohanov a kráľov a pred celý izraelský ľud. A ja sám mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno.“ Potom Ananiáš, ku svojej cti, ide za Pavlom a hovorí mu: „Brat, Kristus ma poslal.“ Brat! Viete si predstaviť, koľko sily je potrebné na to, aby tak nazval Pavla? —Toho zlého muža, toho hrozného nepriateľa, za brata?

A potom sa samozrejme všetko zmení. Pavol znovu získa zrak a okamžite prosí o krst, po čom si vezme jedlo a učí sa od Kristových učeníkov; učí sa od tých istých duší, ktoré prišiel odviesť. A keď je uzdravený, nasýtený a poučený, ide do synagóg a hlása Krista ako Pána. Takto sa mení celá línia ranej Cirkvi!

Väčšinu nášho Nového zákona napísal svätý Pavol. Jeho sú najstaršie Písma, ktoré hlásajú Ježiša Krista.

Jedným ťahom, jedným zábleskom pravdy Boh premenil našu najväčšiu hrozbu na nášho najväčšieho zástancu.

Všetky jeho učenia, jeho peniaze, jeho kontakty a cesty, jeho občianstvo, jeho mystika, jeho filozofické vzdelanie, to všetko teraz slúži Kristovi! Niet divu, že jeho spisy sú tak naplnené láskou k nepriateľovi.

Pre Pavla je Kristova milosť ohromujúca a neúprosná. Odpor voči Jeho láske môže viesť len k našej požehnanej porážke, k zbytočnému utrpeniu, ktoré však končí spásou. Ježiš berie svojich nepriateľov a očisťuje nás ohňom, plameňmi svojho vlastného Ducha Svätého, až kým z nás nespáli všetky

naše hriechy a nebudeme žiariť ako zlato na slnku.

Preto milujeme svojich nepriateľov: pretože ich Ježiš miluje, áno, ale aj preto, že nebudú našimi nepriateľmi navždy. Všetci budeme jedno v Ježišovi, či už si to uvedomujú alebo nie.

Pavol vstúpil do neba za jasotu tých, ktorých prenasledoval. Takto funguje evanjelium.

Zdá sa neuveriteľne naivné, všakže, milovať všetkých, ktorí nás nenávidia; milovať svojich blížnych ako seba samých; milovať aj svojich najhorších nepriateľov? No taká je Božia moc, moc Ježiša Krista, že našimi najhoršími nepriateľmi v každej dobe sú kresťania tej ďalšej.

Predstavte si, že by ste Petrovi povedali, že Rimania budú kresťania. Predstavte si, že by ste Rimanom povedali, že Frankovia prídu

ku Kristovi. Predstavte si, že by ste Francúzom povedali, že Vikingovia budú čoskoro luteráni! Predstavte si, že by ste nám povedali, že o pár desaťročí bude mať Čína najväčšiu kresťanskú populáciu na planéte. Ó, tie požehnané-prefíkané zázraky Ježiša Krista, nášho Pána.

Všetko a každý pochádza od všemohúceho Boha. Všetko a každý je teraz udržiavané v Jeho milosti. A všetci a všetko sa čoskoro vrátia k Bohu v Ježišovi Kristovi.

Nemáme žiadnych nepriateľov, nie z pohľadu večnosti. Máme len zaslepených bratov, ktorí potrebujú milosrdenstvo, aby im otvorilo oči.

A keď ich tak milujeme, nech aj my uvidíme Krista.

Amen

**Rev. Thomas S. Drobená,
M.A., M.Div., S.T.M., PhD.**

Assumption University: Worcester, MA
Slovak Zion Synod (ELCA)

